

**Io. Iac. Chiffletii De Linteis Sepulchralibus Christi
Servatoris Crisis Historica**

Chifflet, Jean-Jacques

Antverpiae, 1624

Cap. XXX. De Imagine Christi sepulchralibus Linteis Vesontino & Taurinensi impressâ: ac primùm de staturâ & symmetriâ corporis; tum de situ eiusdem & collocatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64456](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64456)

CAPVT XXX.

*De imagine Christi, sepulchralibus linteis Vesontino
& Taurinensi impressâ : ac primùm de staturâ
& symmetriâ corporis; tum de situ eiusdem &
collocatione.*

DIVINI erga nos amoris hoc fuit $\mu\eta\mu\acute{o}\sigma\upsilon\nu\upsilon\nu$,
suam nobis in sacris Linteis imaginem relin-
quere; quo declarare, opinor, voluit Christus Do-
minus ac Redemptor noster, quàm optaret sua-
rum virtutum in animis nostris cernere expres-
sam effigiem, secundùm illud votum, *Pone me ut
signaculum super cor tuum, ut signaculum super bra-
chium tuum*: ut meritò dixerit Gregorius Nyffe-
nus, suæ quemque vitæ pictorem esse, artificem
huius operis esse voluntatem; colores, virtutes;
exemplar Christum esse debere; ut à quo nomen,
ab ipso formam ac rationem Christiani habere-
mus.

Sindonis Taurinensis descriptionem referam
partim ex Paleoto & Mallonio, qui accurati fa-
tis; partim ex archiuo Clarissarum Camberien-
sium intra mœnia, quæ sacram imaginem diu ac
per otium contemplatæ, cùm apud ipsas (ut alibi
monui) restituenda ex incendio Sindon habere-
tur,

Cant. 8.

i. de
Perf.
Christ.
formâ.

tur, eius lineamenta omnia simplici pioque stylo minutissimè persecutæ sunt. In Vefontinâ autem vt essem accuratissimus, effecit, quâ frequens illius aspectus, bis in anno, cùm publicè explicari solet; quâ spectatissimorum insignis Capituli Metropolitanæ Canonicorum singularis humanitas, de quorum decreto, adorandum Sudarium, terriâ Iunij huius anni M.DC.XXIII. septimâ die quàm populo exhibitum fuerat, à senis ex eorum cœtu linteatis, in id muneris delectis, multâ circùm ardente face depositum est, ac mihi vni, arbitro dumtaxat pictore, in minore Basilicæ S. Stephani Sacratio propositum, tres ipsas horas, vt quasi libet sacre iconis mensuras caperem, eiusque depingi curarem expressissimam, quoad fieri posset, imaginem, pedali longitudine.

Instituto igitur breuem, sed accuratam comparisonem Vefontinæ imaginis ἀχθροπρωτῆς cum Taurinensi. Duo tamen moneo in primis: alterum, quæcumque dextra sunt in sacris linteis, sinistra fuisse in Christi corpore; & vicissim, hîc dextra, quæ illic sinistra, planè vt in speculis. Ex quo non difficulter agnoscas, quâ parte Sudarium Vefontinum, alioquin anceps, & vtrîmque ferè ex æquo tinctum, corpori Christi adhæserit, nempe ex eâ quæ vulnus lateris (dextri vtique, vt certa

A a fert

186 DE LINTEIS SEPVLCHR. CHRISTI
fert traditio) ad sinistram exhibet: in quâ quidem
facie, etsi minùs rubescunt vulnera (quod mirê-
re) quàm in oppositâ; distinctiora sunt tamen
corporis totius lineamenta: satisque apparet ex
sacri panni texturâ, geminaque facie, eam par-
tem, quæ vulnus lateris ad sinistram habet, quip-
pe concinnior ac spectabiliorem, ad sacrum
corpus fuisse applicitam. Sed quomodo, inquires,
in auersâ Sudarij parte luculentiora vulnera? aut
quâ id fieri vel potuit vel decuit? Decuit fanè, vt
vulnerum locus ac ratio in eâ parte, non vt in spe-
culo, dextris in sinistra mutatis, sed ordine recto,
tamquam in imagine appareret. Id verò etiam
facilè fieri potuit, vt manans è vulneribus cruor,
traiecto Sudario, in auersâ eius parte cumularetur,
consideretque, vnde magis saturum ruborem of-
fenderet. Alterum, cuius te memorem volo, iam
suprà non semel significavi, nempe, Taurinensem
Sindonem notatam fuisse ante pollincturam; Su-
darium verò Vefontinum in sepulchro: itaque
refert illa Christi corpus cruentum, & recens à
cruce refixum; hoc verò, idem ipsum iam lotum
ac perunctum, & in cryptâ compositum. Hinc
nullo negotio discernes, quæ similia in vtraque
imagine, quæ dissimilia. Vefontinum Sudarium
longum est pedes octo, quattuor ferè latum: Sin-
don

don autem Taurinensis, ex Paleoto, longitudi- Cap. 2.
 nem habet pedum circiter duodecim, latitudi-
 nem trium; alij dicunt esse latam pedes mini-
 mum quatuor, longam ferè tredecim: illud ad-
 uersum tantum corpus exhibet, hæc etiam auer-
 sum: tam in hac, quàm in illo, specto primùm
 staturam & symmetriam corporis Christi; post-
 eà situm eiusdem & collocationem; ab hac vul-
 nera quinque præcipua; alias deinde minutiores
 cicatrices, & cruorem toto corpore sparsum: hinc
 velum ad coxas; tum colorem, sacræ denique pi-
 cturæ rationem ac modum, fueritne is naturalis,
 an supra naturam. Singula strictim persequor.

Staturam corporis Christi, à vertice ad cal-
 cem vsque, in Sudario Vefontino, reperi sex pe-
 dum Geometricorum, tribus digitis minùs; seu,
 quod eòdem recidit, quinque pedum, & trium
 quartarum vnus pedis, (duodenum enim digi-
 torum, vt solet, pedem Mathematicum facio.)
 Hoc obseruato, mensuras easdem applicui longi-
 tudini imaginis Taurinensis, quam domi habe-
 bam; & parem omnino deprehendi, magno meo
 solatio: quippe ferebatur à quibusdam malè mo-
 nitis, longiorem esse Christi effigiem in Sudario
 Vefontino, quàm in Allobrogicâ Sindone: cui,
 opinor, errori occasionem dederat, quòd statura

Christi, à vertice ad calcem & imos talos in Sindone Taurinensi accepta, longitudini Vefontinæ imaginis à vertice ad extremos vsque pedum digitos comparata fuerat; perperam vtique, sic enim longa est sex pedes, & quinque digitos. Vera porro longitudo vtriusque imaginis, quæ à vertice incipiens ad calcem definit, vtrobique est omnino eadem, nempe, vt dixi, senûm pedum, tribus digitis minùs: quò recidit mensura Alphonfi Paleoti, qui corporis figurã in Sindone Taurinensi impressam, in anteriore parte ad quinque pedum, in posteriore ad quatuor pedum & vnciarum decem mensuram porrigi dicit: nam, vt benè notat ibidem Mallonius, vtitur Paleotus pede Bononiensi, duodecim constante vnciis, qui Mathematicum pedem duabus vnciis, hoc est sextã sui parte excedit. Nec abesse dicet ab his mensuris Nicephorum, cùm staturam corporis Christi septem palmorum fuisse dicit, qui ad maximam pro variis locis ac temporibus mensurarum varietatem attendet.

Præter staturam, apparet in sacris linteis tota Christi externa species, & conformatio corporis, si vnum colorem excipias. Latitudo humerorum, vnius pedis, duorum digitorum sesqui: cæsaries prolixior, non admodum densa, leniter ad crispas decli-

declinans, & iuxta morem Nazaræorum in vertice discriminata: barba mediocriter promissa, & in medio bifurcata: frons plana & serena: nasus leni & modico tractu diffusus: recta brachia & crura: omnia demum quæ speciosum formâ præ filiis hominum deceant; nec aliena ab iis, quæ de Christi specie scripta reliquit Nicephorus, ac Lentulus Romanus in Iudæâ Præses, apud Eutropium in Annalibus.

Situs in vtraque imagine est iacentis, vixque vllius momenti discrimen inuenio, nisi in manuum decussatione: nam etsi vtrobiq; sinistra iconis manus, quæ dextræ Christi respondet, alteri superposita est; tamen in Vefontino linteo carpus carpo insistit; in Taurinensi metacarpus metacarpo. Itaque in Vefontino conspicua sunt vtriusque manus vulnera; in Taurinensi, manus altera vulnus alterius tegit. Addiderim insuper, quoad partium collocationem, dissipatiores videri pedum articulos in Vefontinâ effigie: nimirum pedes antea rigidos, lotiones ac largè affusa vnguenta laxauerant. Crura item paulò distractiora à se inuicem apparent in Taurinensi imagine, quàm in Vefontinâ.